

Med Martha mot matsvinn

Konsumentöversikt - Initiativ för minskat matsvinn i åländska livsmedelsaffärer

X Tillämpas: Arbetas med systematiskt

/ Tillämpas delvis: Arbetas med genom i vissa delar av affären eller på ett fåtal sätt

O Tillämpas inte: Affären arbetar ännu inte på det sättet

Åtgärd/initiativ	Mathias Eriksson (Kantarellen, Mattssons, Mathis Hallen, Punkten)	S-Market Jomala och Godby	Sparhallen
1. Mål för minskning av matsvinnet	X	X	O
2. Aktivt arbete med mål och uppföljning på målen	O	X	O
3. Matsvinnet vägs och registreras för uppföljning	X	X	X
4. Varor med kort datum säljs till nedsatt pris	O	X	X
5. Varor med kort datum exponeras	O	O	X
6. Allt matavfall komposteras	/	/	X
7. Personalen utbildas i matsvinnfrågor	/	X	O
8. All personal aktiv i strävan mot matsvinn	/	X	O
9. Avtal oberoende leveransens storlek	X	X	X
10. Livsmedel skänks till välgörande ändamål	X	X	X
11. Kommunikation med kunden om svinn	O	/	/
12. Livsmedel med kort datum förädlas	/	O	O
13. Livsmedel skänks till djurfoder	X	O	X
14. Ledning stöttar globala hållbarhetsmålet om matsvinn	X	X	X
15. En strävan mot matsvinn lyfts fram i policydokument	O	X	O
16. Arbetar enligt Food Recovery Hierarchy	X	/	X
17. Aktiva beställningssystem	X	X	X

Förklaring

1. Genom ett konkret mål för minskat matsvinn visar butiken en vilja till förbättring och håller ständigt matsvinnfrågan på agendan.
2. Att aktivt följa upp uppsatta mål gör att ledning och personal snabbt kan ta itu med eventuella problem och uppmuntra en gemensamt strävan mot målen.
3. Genom att väga och följa upp matsvinnet är affärerna medvetna om nuläget och kan mer aktivt arbeta med målen. Då personalen uppskattar mängden matsvinn istället för att väga blir ofta uppföljningen felaktig eftersom uppskattningarna i regel är 1/3 mindre än den reella vikten.
4. Genom rabatter kan varor med kort datum och frukt och grönt med skönhetsfläckar säljas istället för att bli matsvinn.
5. Då butiken exponerar varor med kort datum kan de säljas innan de blir dåliga.
6. Kompostering av förpackade livsmedel istället för att slänga hela förpackningar innehållande livsmedel som blandavfall.
7. En utbildad personal lyfts i flera sammanhang upp som en nyckelfaktor i livsmedelsaffärernas minskning av matsvinn.
8. En personal som aktivt medverkar i strävan mot svinn kan leda till nya initiativ. Egen uppföljning av siffror gör att arbetet utvärderas så frekvent som ansvarspersonen önskar.
9. Avtal som främjar stora beställningar kan öka livsmedelsaffärens matsvinn genom att de känner sig ekonomiskt pressade att köpa in större volymer än de behöver. Avtal oberoende storlek på beställning är alltså att föredra.
10. På Åland skänks livsmedel i första hand till Matbanken.
11. Att kommunicera med kunderna och göra kunden delaktig i arbetet mot matsvinn kan påverka svinnet både i butiken och hemmet.
12. Livsmedel med skönhetsfläckar eller livsmedel med kort datum kan förädlas till andra produkter som matsvinnsförebyggande åtgärd.
13. Livsmedel som av olika orsaker inte kan skänkas vidare som människoföda ändå ges/säljas vidare till djurfoder.

14. I de globala hållbarhetsmålen är mål 12 ”Främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster”. Ett undermål är att halvera det globala matsvinnet per person i butik- och konsumentledet till år 2030.
15. Att lyfta fram en minskning av matsvinn i policydokument visar på att affären ständigt arbetar med frågan och att frågan är en av de saker som är av högsta prioritet i affären
16. Food Recovery Hierachy är en modell för tillvaratagande av resurser. I första hand ska matsvinnet minskas, sedan doneras till behövande, användas till djurfoder, användas för tillvaratagande av energi, kompostering och i sista hand slängas som blandavfall.
17. Genom hög aktivitet i beställningssystemen kan beställningsmängden anpassas utgående tidigare svinnuppföljning. För att detta ska ske ändamålsenligt ska även matsvinnet registreras och vägas för att få korrekt data.